

El factor estat

Moltes persones afirmen tenir seriosos dubtes sobre la mena de política o el model social que prendria com a referència un estat català. No s'acaben de refiar de la virtut transformadora que la posada en marxa d'un estat català podria tenir. S'inclinen pel recel davant dels hipotètics beneficis que comportaria bastir un estat nou a Catalunya, a partir d'una majoria democràtica socialment transversal, més que no pas per aprofitar el moment i pressionar i fer trontollar l'estat existent, l'espanyol, desplegat al voltant de les minories que l'han pogut utilitzar per exercir una intensa i implacable dominació.

Moltes d'aquestes persones, de fet, es plantegen l'espai polític i jurídic de confrontació que l'estat actual proposa com l'escenari principal –en algun cas exclusiu– de la seva lluita política. Assumeixen que la confrontació decisiva es planteja en el marc del vell estat, prenent com a única referència la seva arquitectura legal i institucional, i limitant els propis objectius a una eventual reforma de l'aparell de poder de l'adversari al qual diuen que s'enfronten. Per això aquestes persones, volent o sense voler, en acceptar el terreny i les armes que l'Estat proposa, acaben reforçant-li la posició.

En termes de conflicte de classes, d'antagonisme entre minories poderoses i majories sotmeses, l'Estat de la monarquia espanyola és el resultat històric més rellevant dels pactes entre les oligarquies. L'estat és el seu instrument de dominació més com-

plet i sofisticat. En l'actual etapa de govern del PP, hem pogut veure actuar aquest Estat amb prou intencionalitat, desplegament de recursos i contundència: contrareforma legislativa; retrocés en el règim de drets i llibertats; marc laboral regressiu; utilització política dels tribunals i del sistema fiscal; ofec pressupostari selectiu sobre determinats organismes i comunitats; contracció en serveis públics bàsics; recentralització per via legislativa, per inversions injustificables i per invasió competencial; instrumentalització sistemàtica de l'administració, dels cossos de seguretat i dels serveis d'intel·ligència; paranoia simbòlica i restriccions a la llibertat d'expressió, etc.

El caràcter de classe i la naturalesa profunda d'aquest Estat s'han mostrat i es mostren cada dia amb claredat enlluernadora. Però, tot i ai-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

xò, o potser per causa d'aquest enlluernament, hi ha persones i formacions a Catalunya, que s'afirmen d'esquerres i que treballen per l'emancipació de les classes populars, que semblen disposades a renunciar a posar-se al costat d'una majoria social transversal moguda per un afany de radicalitat democràtica. I,

en canvi, en aquesta etapa decisiva, quan aquell estat és posat en qüestió per la vasta multitud que reivindica el dret a encetar un projecte social i polític nou, aquestes persones i formacions arrufen el nas, opten per la política més vella i convoquen a una incerta reforma de l'estat de sempre. Com si fos efectivament possible fer-s'hi fort, prendre'n el control i procedir a una laboriosa i feixuga reforma de les seves estructures fonamentals.

L'estat actual segella la tradicional hegemonia a Espanya. L'hegemonia

que va necessitar dues dictadures i cicles de repressió duríssims durant el segle XX. I resulta que aquest Estat i aquesta hegemonia reben ara una impugnació clamorosa per part del moviment cívic catalanista. L'exigència és el reconeixement de la sobirania catalana. La capacitat de bastir un nou poder, un nou estat, basat en la sobirania popular, que suposi el blindatge dels drets i les llibertats de la majoria: la garantia institucional que impedeixi tornar a ser dominats. I, en aquestes circumstàncies, resulta que les direccions d'ICV i d'altres formacions "d'esquerres" no només dubten, sinó que algunes assenyalen amb el dit les contradiccions i la diversitat interna del moviment sobiranista, i les usen com a coartada per posar-se al costat de l'Estat. Costa veure-hi l'anàlisi d'esquerres.

L'Estat no és un artefacte neutre de poder que al llarg de la història va canviant de mans i que els grups socials es van prenent els uns als altres. I tampoc no té propietats màgiques preestablertes. A Catalunya hi ha la possibilitat de vertebrar un poder institucional nou, un nou estat, impulsat per una majoria democràtica. Ningú veritablement d'esquerres en pot quedar al marge i, menys encara, situar-se políticament al bàndol contrari, al costat de l'estat opressor. La primera batalla per la llibertat es dirimirà el 27 de setembre. Serà un plebiscit. El moviment cívic per la independència i el canvi social contra la dominació de l'Estat. L'Estat ho sap. Les esquerres transformadores també haurien de saber-ho. Encara són a temps d'actuar en conseqüència.

L'Estat de la monarquia espanyola és el resultat històric més rellevant dels pactes entre les oligarquies

A Catalunya es pot vertebrar un poder institucional nou. Ningú veritablement d'esquerres en pot quedar al marge